

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Θεματική Περιοχή: Ταυτότητα

Τίτλος Ενότητας: Ένα ονειρικό ταξίδι

Βαθμίδα: 1 / Τάξη: Β΄

Διάρκεια: 2 X 80΄

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	ΣΤΟΧΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ
<p>ΓΙΑΤΙ; (Αναφέρεται στον Δείκτη Επιτυχίας 1) Θεματική Περιοχή: Ταυτότητα Για ποιο λόγο αναπτύσσονται οι συγκεκριμένες δραστηριότητες και ποιες πηγές χρησιμοποιούνται για παραγωγή ιδεών;</p> <p>Τα παιδιά να εκφράζουν στοιχεία της ταυτότητάς τους (τις εμπειρίες και τη φαντασία τους) δημιουργώντας σχεδιαστικά μικρές αφηγήσεις - συνθέσεις με τυχαία σχήματα, τυχαίες γραμμές. Έμφαση θα δοθεί στο ονειρικό ταξίδι, στην αυτόματη συνειρμική δημιουργία με ένα μεταφορικό μέσο. Οι ανοικτού τύπου δραστηριότητες εμπλέκουν τα παιδιά σε διαδικασίες οι οποίες τους επιτρέπουν να αλληλοεπιδράσουν μεταξύ τους αλλά και να εκφράσουν στοιχεία που χαρακτηρίζουν το άτομό τους. Στην ενότητα δίνεται έμφαση στον δημιουργικό εαυτό και την ενίσχυσή του μέσα από την αλληλεπίδραση μας με άλλους.</p>	<p>1.1.1. Να παράγουν λεκτικά και σχεδιαστικά μικρές αφηγήσεις σχετικές με ένα ονειρικό ταξίδι συνδέοντάς τις με τις εμπειρίες και τη φαντασία τους.</p> <p>1.2.1 Να προσδίδουν ποικίλα νοήματα στους εικαστικούς πειραματισμούς (γραμμές, σχήματα) συνδέοντάς τους με τον εαυτό τους.</p>
<p>Πηγές:</p> <p>- Έργο «Neuf histoires enfantines» (Εννέα Παιδικές ιστορίες) του Αλέξη Ακριθάκη (1973):</p> <p>Ψηφιακή φωτογραφία του έργου (βλ. παράρτημα)</p>	
<p>ΤΙ; (Αναφέρεται στον Δείκτη Επιτυχίας 2) Σε ποιο εικαστικό λεξιλόγιο δίνεται έμφαση; - διάφορα είδη γραμμών (ευθεία, καμπύλη), που οδηγούν σε σχήματα και μορφές.</p>	<p>2.1.1. Να πειραματίζονται με επενδυμένα, χρωματιστά σύρματα για την παραγωγή γραμμών και σχημάτων.</p>
<p>ΠΩΣ; (Αναφέρεται στους Δείκτες Επιτυχίας 3, 4, 5) Ποιες πρακτικές υιοθετούνται που να εξυπηρετούν τη συγκεκριμένη ομάδα παιδιών;</p> <p>Ενεργοποίηση της φαντασίας μέσα από τη θέαση και χρήση οπτικών ερεθίσματων, συνεργασία, διαδικασίες μετασχηματισμού, πειραματισμοί, τοποθέτηση</p>	<p>3.5.1. Να μετασχηματίζουν τυχαία σχήματα και γραμμές δημιουργώντας συνθέσεις.</p> <p>3.6.1. Να εξελίσσουν και να διαφοροποιούν την εικαστική εργασία τους μέσα από την αφήγηση και τη συνεργασία.</p> <p>4.1.1. Να διατυπώνουν υποθέσεις, μέσα από την παρατήρηση του έργου του</p>

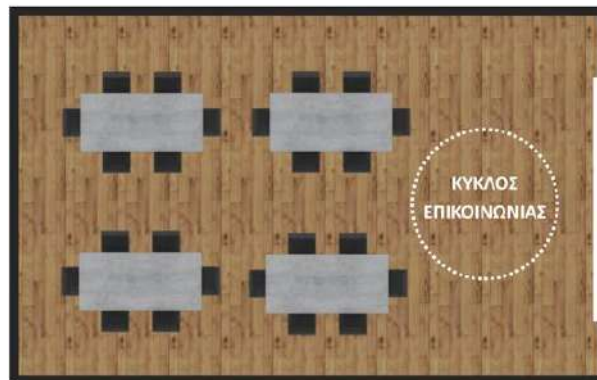
Αλ. Ακριθάκη και των δικών τους έργων (π.χ. θέμα – τίτλος, αφήγηση).

Μέσα – Υλικά:

Μαρκαδόροι, πενάκια, μολύβια, επενδυμένα σύρματα, χαρτί woodfree A5, χαρτί woodfree A3, χαρτί woodfree A1, χρωματιστά χαρτονάκια A5, έργα των παιδιών, γόμα στικ, καρτελίτσες με λέξεις, εικαστικό ημερολόγιο, blue tack

Οργάνωση τάξης/χώρου:

Τα παιδιά κάθονται σε ομάδες. Στο Μάθημα 1 εργάζονται σε δυάδες και ομαδικά. Στο Μάθημα 2 τα παιδιά βρίσκονται σε ομάδες αλλά το κάθε παιδί εργάζεται ατομικά.

ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ 1

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

Ο/Η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι θα ξεκινήσουν το μάθημα με ένα παιχνίδι:

Ο/Η εκπαιδευτικός δημιουργεί με τον μαρκαδόρο δύο σημεία στον πίνακα τα συνδέει με μία γραμμή. Αναφέρει τι κάνει η γραμμή (π.χ. πηδά πάνω κάτω). Στη συνέχεια καλεί ένα παιδί να πάει στον πίνακα και να ενώσει τα δύο σημεία με μια άλλη γραμμή. Ο/Η εκπαιδευτικός συνεχίζει με ένα άλλο είδος γραμμής (συμμετοχική επίδειξη).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 (στόχος 1.2.1.)

Τα παιδιά εργάζονται σε ζευγάρια στο εικαστικό τους ημερολόγιο, με τον ίδιο τρόπο που έδειξε ο/η εκπαιδευτικός στον πίνακα. Για κάθε ζευγάρι παιδιών υπάρχουν διαθέσιμοι λεπτοί μαρκαδόροι.

Ανατροφοδότηση: Ο/Η εκπαιδευτικός, χρησιμοποιώντας τη ρουτίνα «Μόνα Λίζα»¹, ζητά από τα παιδιά να παρουσιάσουν τις γραμμές που σχεδίασαν στο εικαστικό τους ημερολόγιο. Ένα - δυο ζευγάρια παιδιών παρουσιάζουν τη δουλειά τους στην τάξη. «Γίνονται μικροί/ές», κινούνται πάνω στη γραμμή τους και περιγράφουν τις γραμμές που σχεδίασαν ως διαδρομές (π.χ. περπατώ πάνω στη γραμμή, πάω πάνω κάτω, πηδώ).

¹ Ακούγοντας το όνομα Μόνα Λίζα τα παιδιά σταματούν ό,τι κάνουν και μιμούνται τη στάση της Μόνα Λίζα στο έργο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι. Η ρουτίνα βασίζεται σε προϋπάρχουσες εμπειρίες.

Επιπρόσθετα, τα παιδιά μπορεί να έχουν στη διάθεσή τους καρτελίτσες με τα διάφορα είδη γραμμών (π.χ. ευθεία, καμπύλη, ζιγκ-ζαγκ). Όταν κάποιο παιδί δείχνει τη γραμμή του και τελειώνει την αφήγησή του, τα υπόλοιπα παιδιά σηκώνουν ψηλά την ανάλογη καρτελίτσα.

Ενδεικτικό ερώτημα προς τα παιδιά: Καταλάβατε με τι θα ασχοληθούμε;

Μετάβαση

Ο/Η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά πως θα κάνει τα μαγικά του/της κόλπα και χρειάζεται βοηθούς. Το υπεύθυνο παιδί υλικών² κάθε ομάδας δίνει στα παιδιά από μια λευκή κόλλα μεγέθους Α3 και ένα καλάθι με συρματάκια για όλη την ομάδα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Πειραματισμοί για τη δημιουργία γραμμών

(στόχοι 1.2.1., 2.1.1.)

Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να πάρουν ένα σύρμα, να το τοποθετήσουν στο χαρτί τους και να αλλάξουν το σχήμα του με όποιο τρόπο θέλουν. Καθώς επεξηγεί τη διαδικασία, ο/η εκπαιδευτικός κρατά ένα σύρμα, λέει σε τι θα το μεταμορφώσει και ταυτόχρονα αλλάζει το σχήμα της γραμμής (*επίδειξη*). Κάποια παιδιά αναφέρουν με τι μοιάζει η γραμμή τους.

Ενδεικτικό ερώτημα προς τα παιδιά:

- Τι σχημάτιστηκε στο χαρτί σας; Με τι μοιάζει;

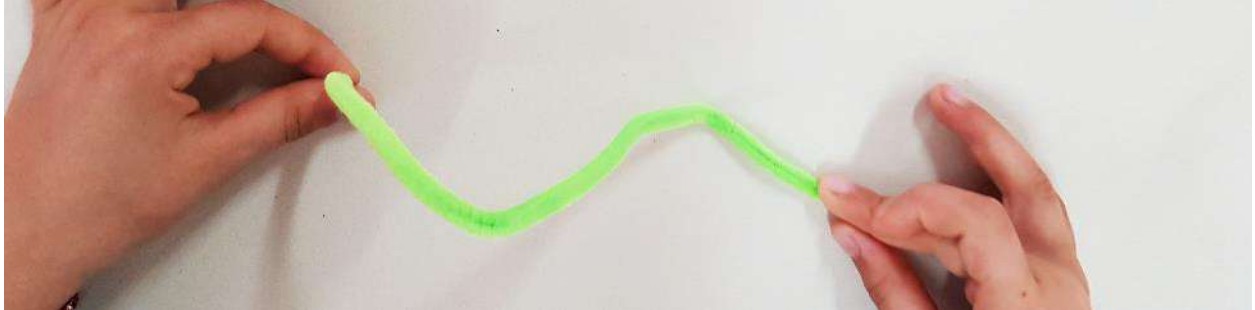

Επίδειξη από την
εκπαιδευτικό

Τα παιδιά εργάζονται και δημιουργούν διάφορα είδη γραμμών. Κατά τη διαδικασία, η εκπαιδευτικός ονομάζει διάφορα είδη γραμμών ή ενθαρρύνει τα παιδιά να ονομάσουν τις γραμμές και να τις συνδέσουν με τις προσωπικές τους εμπειρίες (π.χ. είναι σαν σκουληκι, είναι σαν βουνό)

² Τα παιδιά έχουν υπευθυνότητες, οι οποίες αναγράφονται σε καρτελίτσα που δίνει ο/η πρόεδρος σε κάθε ομάδα μόλις μπουν στην αίθουσα.

Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός μεταμορφώνεται σε μάγο και δίνει οδηγίες στα παιδιά με στόχο να δημιουργήσουν με τα σύρματα διάφορα είδη γραμμών (π.χ. μια γραμμή να κουλουριάζεται, μια να πηδά, μια να κοιμάται, να ανεβαίνει σκαλιά, να πετά, να κολυμπά). Τον ρόλο του μάγου μπορεί να πάρουν και ένα δύο παιδιά (ανατροφοδότηση).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Πειραματισμοί για τη δημιουργία σχημάτων (στόχος 2.1.1.)

Καθώς τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι που περιγράφεται στη δραστηριότητα 2, ο/η εκπαιδευτικός δίνει την οδηγία να ενώσουν τα δύο άκρα των συρμάτων και να πουν με τι μοιάζει τώρα η γραμμή τους (π.χ. φύλλο, κύκλος, μάτι, λούνα παρκ, σπίτι). Δίνει στα παιδιά κι άλλα συρματάκια για να μεγαλώσουν οι γραμμές τους. Κάποια από τα παιδιά δείχνουν τα σχήματα που έφτιαξαν. Ο/Η εκπαιδευτικός, με αφορμή τα σχήματα που δημιουργούν τα παιδιά, εισάγει την έννοια περίγραμμα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: Πειραματισμοί - Εικαστική Δημιουργία (στόχοι 1.2.1., 3.5.1., 3.6.1.)

Τα παιδιά κάθονται σε ομάδες 3-4 ή 2-3 παιδιών κι έχουν στη διάθεσή τους μεγάλα κομμάτια χαρτιού. Ο/Η εκπαιδευτικός ανακοινώνει στα παιδιά ότι θα τους δείξει ένα παιχνίδι, το Τσίκι Τσίκι, που το σκέφτηκε ένας καλλιτέχνης, ο οποίος ονομάζεται Αλέξης Ακριθάκης και το έπαιζε με την κόρη του. Ταυτόχρονα προβάλλει τη φωτογραφία.

Ο Αλέξης Ακριθάκης με την κόρη του Χλόη Αλέξης Ακριθάκης, ο άνθρωπος του «Τσίκι Τσίκι»

Ο/Η εκπαιδευτικός τοποθετεί ένα σχήμα από σύρμα στον πίνακα με blue tack και λέει τι της θυμίζει (π.χ. ένα λουλούδι). Ένα παιδί τοποθετεί δίπλα του ένα άλλο σχήμα από σύρμα και συνεχίζει την ιστορία. Το παιχνίδι συνεχίζεται και με άλλα παιδιά, αυτή τη φορά με τη χρήση μαρκαδόρων διάφορων χρωμάτων (ελεύθερο σχέδιο) για εμπλουτισμό (συμμετοχική επίδειξη).

Ενδεικτικοί κανόνες παιχνιδιού:

- Κάθε φορά ένα παιδί προσθέτει σχέδιο λέει τη λέξη «Τσίκι».
- Κάθε παιδί προσθέτει το δικό του σχήμα από σύρμα ή ζωγραφίζει κάτι χωρίς να καλύψει ό,τι έχουν σχεδιάσει τα προηγούμενα παιδιά.

Στη συνέχεια τα παιδιά εργάζονται ομαδικά για να δημιουργήσουν μια σύνθεση σε χαρτί wood free A1 με τις γραμμές και τα σχήματα που δημιούργησαν προηγουμένως. Εμπλουτίζουν με μαρκαδόρους διάφορων χρωμάτων. Έτσι δημιουργείται μια σύνθεση στην ομάδα με τη συμμετοχή όλων των παιδιών. Ο/Η εκπαιδευτικός αναφέρει την έννοια σύνθεση χωρίς να δώσει περισσότερες λεπτομέρειες.

Ο/Η εκπαιδευτικός παροτρύνει τα παιδιά να δουν τις συνθέσεις και των άλλων ομάδων. Τα παιδιά σηκώνονται και περιφέρονται στις ομάδες με τη σειρά. Κάθε φορά που τα υπόλοιπα παιδιά βρίσκονται σε μία ομάδα, η ομάδα που δημιούργησε το έργο το παρουσιάζει. Για να υποστηρίξει την αφήγηση κατά την παρουσίαση, ο/η εκπαιδευτικός τοποθετεί πάνω στο έργο ένα σύμβολο, κομμένο γύρω γύρω (π.χ. ένα καράβι, ένα αεροπλάνο, ένα ποδήλατο). Οι ομάδες ξεκινούν την παρουσίαση του έργου τους με τη φράση «Στο δικό μας έργο το ποδήλατο ...» για να περιγράψουν στην συνέχεια τις περιπέτειες του καραβιού πάνω στις γραμμές τους (π.χ. Στο δικό μας έργο το καράβι στην αρχή πετά, μετά συναντά μια σκάλα και την ανεβαίνει και μετά πέφτει από εκεί ψηλά κάνοντας τούμπες στον αέρα. Συναντά εκεί ένα ψάρι ...). Τα έργα φωτογραφίζονται από τον/ην εκπαιδευτικό για να χρησιμοποιηθούν ως αφόρμηση για το επόμενο μάθημα (ανατροφοδότηση).

Ενδεικτικό ερώτημα προς τα παιδιά:

Είναι εύκολο ή δύσκολο να δημιουργούμε όλες αυτές τις φανταστικές ιστορίες;

Ο/Η εκπαιδευτικός τονίζει στα παιδιά πως όλοι έχουμε φαντασία και γι' αυτό όλοι μπορούμε να δημιουργούμε και προτείνει στα παιδιά να παίξουν το παιχνίδι «Τσίκι Τσίκι» στο σπίτι, με μέλη της οικογένειάς τους.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ (προαιρετικά)

Τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι «Τσίκι Τσίκι» με τα αδέρφια ή/και τους γονείς τους στο σπίτι. Δίνεται το Φύλλο Εργασίας «Τσίκι Τσίκι», το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να παίξουν το παιχνίδι, κολλώντας το στο εικαστικό τους ημερολόγιο.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Τσίκι Τσίκι»

Σήμερα μάθαμε το παιχνίδι «Τσίκι Τσίκι» που σκέφτηκε ο καλλιτέχνης και το έπαιξε με την κόρη του Χλόη.

ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!!!

Θέλεις κι εσύ να παίζεις το παιχνίδι αυτό με τους γονείς σου και τ' αδέρφια σου; Διάλεξε ένα σχήμα, σχεδίασέ το, και ζήτησε να προσθέσει δίπλα του ένα σχήμα ή μια γραμμή κάποιος άλλος.

Κάπως έτσι:

Αλέξης Ακριθάκης

Συνεχίστε με άλλα σχήματα και γραμμές. Σας θυμίζουν κάτι; Σίγουρα είναι μια πολύ ωραία συνεργατική ζωγραφιά!!!

ΜΑΘΗΜΑ 2

ΑΦΟΡΜΗΣΗ - Επαναφορά εμπειριών:

Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά από τον βιντεοπροβολέα τις φωτογραφίες των έργων που δημιούργησαν στο προηγούμενο μάθημα. Τα παιδιά θυμούνται και αναφέρουν εμπειρίες. Σε περίπτωση που τα παιδιά έχουν παίξει το παιχνίδι «Τσίκι - Τσίκι» στο σπίτι, ο/η εκπαιδευτικός δείχνει κάποια από τα δείγματα εργασίας και ενισχύει θετικά τις προσπάθειές τους. Ο/Η εκπαιδευτικός υπενθυμίζει τον όρο «σύνθεση» και ενισχύει λεκτικά την ικανότητα που έχουν όλοι να δημιουργούν με τη φαντασία τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 (στόχος 4.1.1.)

Ο/Η εκπαιδευτικός παίρνει στα χέρια του/της το καράβι που χρησιμοποιήθηκε ως σύμβολο στο προηγούμενο μάθημα και ξεκινά μια ιστορία (π.χ. Το καράβι ταξιδεύει και συναντά κάποιους/οιες/α άλλους/ες/α, έναν φάρο, ένα σύννεφο, ένα τόξο) και καταγράφει τις λέξεις - σύμβολα στον πίνακα. Στη συνέχεια καλεί τα παιδιά να αναφέρουν ποιους/ποιες/ποια άλλους/ες/α μπορεί να συναντά το καράβι και καταγράφει λέξεις - σύμβολα στον πίνακα (π.χ. τόξο, ήλιος, σύννεφα, βαλίτσα). Θέτει στα παιδιά το ερώτημα «Θα μπορούσαμε με τρεις λέξεις να φτιάξουμε μια ιστορία; Θέλετε να δοκιμάσουμε;»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 (στόχος 1.1.1.)

Τα παιδιά επιλέγουν τρεις λέξεις από τον πίνακα και σχεδιάζουν μια ιστορία. Έχουν στη διάθεσή τους χρωματιστά χαρτονάκια μεγέθους A5 και μαρκαδόρους διαφόρων χρωμάτων. Όποιο παιδί τελειώνει την ιστορία του, κολλά το χαρτονάκι στο εικαστικό του ημερολόγιο και τη διηγείται σε άλλο παιδί της ομάδας του που έχει τελειώσει.

Έργα παιδιών

Μετάβαση (ρουτίνα Μόνα Λίζα)

Τα παιδιά μετακινούνται από τη θέση τους και κάθονται σε ημικύκλιο μπροστά από την οθόνη του βιντεοπροβολέα. Αυτό γίνεται για να μην διασπάται η προσοχή τους από τα υλικά που υπάρχουν στα τραπέζια, αφού στην επόμενη δραστηριότητα πρόκειται να παρατηρήσουν ένα έργο του Αλέξη Ακριθάκη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Παρατήρηση του έργου του Ακριθάκη

«Neuf Histoires Enfantine» (στόχος 4.1.1.)

Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στον βιντεοπροβολέα το έργο του Αλέξη Ακριθάκη και αναφέρει το όνομα του καλλιτέχνη. Αναφέρει στα παιδιά ότι και ο Ακριθάκης χρησιμοποίησε τα σύμβολα που χρησιμοποίησαν κι αυτά στην προηγούμενη δραστηριότητα. Παροτρύνει τα παιδιά να παρατηρήσουν ότι το έργο αποτελείται από πολλές ζωγραφιές που η καθεμιά είναι ζωγραφισμένη σε ξεχωριστό κουτάκι. Ζητά από τα παιδιά να μετρήσουν τα κουτάκια και αφού τα παρατηρήσουν για δυο λεπτά, να διαλέξουν αυτό που τους αρέσει περισσότερο. Στη συνέχεια, καλεί τα παιδιά να διατυπώσουν υποθέσεις για την ιστορία του κουτιού που επέλεξαν. Ο/Η εκπαιδευτικός, για να διευκολύνει τα παιδιά, παρουσιάζει ο ίδιος τη δική του υπόθεση (π.χ. Πρώτη εικόνα: «Ένα πουλί, καθώς πετούσε πάνω από το λιβάδι, έχασε την κορόνα του. Με μια απότομη κίνηση η κορόνα έπεσε μέσα στο χορτάρι και έψαχνε να τη βρει...»).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4 (στόχος 1.1.1.)

Ο/Η εκπαιδευτικός κλείνει την παρουσίαση του έργου, για να μην έχουν τα παιδιά κανένα οπτικό ερέθισμα, και καλεί τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια και να σκεφτούν πού θα ταξίδευαν οι ίδιοι/ες και με ποιο όχημα θα ταξίδευαν. Δίνει έμφαση στο γεγονός ότι στο ταξίδι μπορούν να συμβούν πολλά παράξενα πράγματα μέσα, πάνω, κάτω, γύρω από το καράβι ή το αεροπλάνο ή το φανταστικό όχημα. Στη συνέχεια κάποια παιδιά αναφέρουν τις ιδέες τους.

Μετάβαση

Τα παιδιά ανοίγουν τα μάτια τους και ο/η εκπαιδευτικός τους υποδεικνύει ότι ο Ακριθάκης χρησιμοποιεί πρώτα το περίγραμμα στις ζωγραφιές του και στη συνέχεια τις γεμίζει με χρώμα (ταυτόχρονα σχεδιάζει ένα παράδειγμα στον πίνακα). Παράλληλα μπορεί να υπενθυμίσει στα παιδιά τη δραστηριότητα 3 του μαθήματος 1, επαναφέροντας την έννοια «περίγραμμα». Στη συνέχεια λέει στα παιδιά ότι θα ζωγραφίσουν τις ιστορίες που φαντάστηκαν (Δραστηριότητα 4) και τους δίνει την οδηγία να επιστρέψουν στα τραπέζια τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: Εικαστική δημιουργία (στόχοι 1.1.1., 2.1.1., 3.5.1.)

Δίνεται στο κάθε παιδί ένα λευκό χαρτονάκι (μεγέθους 30Χ30 εκ.) και μαρκαδόροι. Το κάθε παιδί σχεδιάζει στο χαρτονάκι του ένα μέρος της ιστορίας που φαντάστηκε. Καθώς τα παιδιά εργάζονται, ο/η εκπαιδευτικός ενισχύει την προσπάθεια των παιδιών και τα ενθαρρύνει να εμπλουτίσουν το έργο τους, επιδεικνύοντας τις ιδέες κάποιων παιδιών, τρόπους εργασίας, όπως και τη χρήση του περιγράμματος αρχικά και στη συνέχεια το γέμισμα του με χρώμα. Κάθε παιδί που τελειώνει το σχέδιό του, με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού, το τοποθετεί σε όποιο σημείο του πίνακα θέλει. Τα επόμενα παιδιά επιλέγουν σε ποια ιστορία θα τοποθετήσουν το δικό τους σχέδιο. Έτσι σιγά σιγά δημιουργούνται διάφορες ιστορίες στον πίνακα.

Συμπληρωματική δραστηριότητα: Όσα παιδιά τελειώνουν πιο γρήγορα το έργο τους, καλούνται να σχεδιάσουν ένα δεύτερο έργο.

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Τα παιδιά, προσπαθούν να διαβάσουν τις ιστορίες όπως έχουν διαμορφωθεί. Η διαδικασία γίνεται μέσα από τη ρουτίνα «Παιχνίδι με μπάλα» (όποιο παιδί την κρατά μιλά και μετά την ρίχνει σε κάποιο άλλο παιδί). Ο/Η εκπαιδευτικός ενισχύει την προσπάθεια των παιδιών, αναφέροντας ότι όλα τα παιδιά μπορούν να δημιουργήσουν φανταστικές ιστορίες.

Σχολείο: Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού ΚΓ'

Σχεδιασμός/Εφαρμογή Μαθήματος: Ιουλία Παναγιώτου Αχεριώτου, Εκπαιδευτικός Τέχνης

Υποστήριξη: Κύπρος Πισιαλής, Σύμβουλος Τέχνης

Συνεργασία: Άντρη Σάββα, ΕΕΠ, Τέχνη και Διδακτική της, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Εποπτεία: Τερέζα Λαμπριανού, ΕΔΕ Τέχνης

Σχολική Χρονιά: 2018-2019

Έννοιες – Κλειδιά: Ελεύθερο Σχέδιο, Συνεργατικό Σχέδιο, Περίγραμμα, Σύνθεση, Μετασχηματισμοί, Αφήγηση, Δημιουργικός Εαυτός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Πληροφορίες για τον Αλέξη Ακριθάκη (1939 - 1994) Διασυνδέσεις με την ενότητα Εικαστικής Αγωγής «Ένα Ονειρικό Ταξίδι»

Ο Αλέξης Ακριθάκης γεννήθηκε στην Αθήνα από ευκατάστατη οικογένεια. Έζησε στην Αθήνα, στο Παρίσι και στο Βερολίνο. Στο σχολείο οι επιδόσεις του ήταν χαμηλές και στα 16 του αποβλήθηκε λόγω κακής διαγωγής. Γύρω στο 1955 γνωρίζει τον φιλόσοφο Γιώργο Μακρή, ο οποίος τον εισάγει στον κόσμο της τέχνης. Η γέννηση της κόρης του Χλόης, το 1969, αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στην προσωπική και καλλιτεχνική του πορεία. Τα έργα του γίνονται πολύχρωμα, με έντονα χρώματα και «αφηγούνται» χαρούμενες ιστορίες, οι οποίες εκπέμπουν μια παιδική αθωότητα. Η πιο γόνιμη και δημιουργική περίοδος της ζωής του ήταν από το 1970 μέχρι το 1980, που συνεργάστηκε με τον Αλέξανδρο Ιόλα, έμπορο τέχνης και γκαλερίστα, και έκανε συχνά ταξίδια στο Βερολίνο.

Ο Κώστας Ταχτσής του είχε προσδώσει την ιδιότητα του ανθρώπου του «τσίκι τσίκι», όπως ο συγγραφέας ονόμασε το τρίξιμο του μολυβιού ή της πέννας στο χαρτί. Κοιτάζοντας τα έργα τσίκι-τσίκι του Ακριθάκη είναι σαν να βλέπουμε μια εικόνα σε μικροσκόπιο. Μικρά καμπύλα μοτίβα που πολλαπλασιάζονται και γεμίζουν όλη την επιφάνεια του χαρτιού. Άλλοτε το τσίκι-τσίκι δεν σχηματίζει μια συγκεκριμένη εικόνα, άλλοτε γίνεται συγκεκριμένο και δημιουργεί ένα θέμα.

Άλλη μια σημαντική ενότητα στο έργο του, είναι οι ιστορίες, οι οποίες πλάθονται με εικόνες-κλειδιά ή σύμβολα. Την αγάπη του για την πατρίδα του συμβολίζουν ο ουρανός, η θάλασσα, ο ήλιος, τα σύννεφα, τα δέντα και τα λουλούδια. Το ταξίδι, η φυγή εκφράζονται τόσο με τη βαλίτσα, όσο και με τα διάφορα μεταφορικά μέσα, όπως το αυτοκίνητο, το καράβι, το αεροπλάνο. Τα ίδια σύμβολα επαναλαμβάνονται και αποκτούν διαφορετική σημασία, ανάλογα με την ψυχική διάθεση, τόσο του καλλιτέχνη, όσο και του θεατή. Μερικές ιστορίες του είναι πραγματικές, όπως τα ταξίδια Αθήνα-Βερολίνο-Αθήνα, ενώ κάποιες άλλες περιγράφουν ένα ταξίδι ονειρικό.

Στις ιστορίες του ανήκει και το έργο «Neuf histoires enfantines» (Εννέα Παιδικές ιστορίες), που αξιοποιήθηκε στην ενότητα Εικαστικής Αγωγής «Ένα ονειρικό ταξίδι». Η ενότητα δομήθηκε μέσα από έναν συνδυασμό του τσίκι-τσίκι, των ιστοριών του καλλιτέχνη και των «διαλόγων» με τα έργα του. Αναφέρει ο ίδιος σχετικά: *«Μίλαγα με τις ζωγραφιές που έφτιαχνα. Έλεγα π.χ. εδώ είναι ένα δέντρο, δίπλα του ένα θηρίο. Κι ό,τι έλεγα συγχρόνως το σχεδίαζα. Και το χέρι μου υπάκουε. Έτσι έφτιαχνα τις ιστορίες μου».*

Το πιο πάνω κείμενο έχει ληφθεί από το βιβλίο «Α...όπως Ακριθάκης», έκδοσης του Ιδρύματος Ν.Π. Γουλανδρή και του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, 2006.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Τσίκι Τσίκι»

Σήμερα μάθαμε το παιχνίδι «Τσίκι Τσίκι» που σκέφτηκε ο καλλιτέχνης και το έπαιξε με την κόρη του Χλόη.

και το έπαιξε με

Αλέξης Ακριθάκης

ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ!!!

Θέλεις κι εσύ να παίξεις το παιχνίδι αυτό με τους γονείς σου και τ' αδέρφια σου; Διάλεξε ένα σχήμα, σχεδιάσε το, και ζήτησε να προσθέσει δίπλα του ένα σχήμα ή μια γραμμή κάποιος άλλος.

Κάπως έτσι:

**Συνεχίστε με άλλα σχήματα και γραμμές. Σας θυμίζουν κάτι;
Σίγουρα είναι μια πολύ ωραία συνεργατική ζωγραφιά!!!**

«Τσίκι Τσίκι»

Σήμερα μάθαμε το παιχνίδι «Τσίκι Τσίκι» που σκέφτηκε ο καλλιτέχνης και το έπαιξε με την κόρη του Χλόη.

και το έπαιξε με

Αλέξης Ακριθάκης

ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ!!!

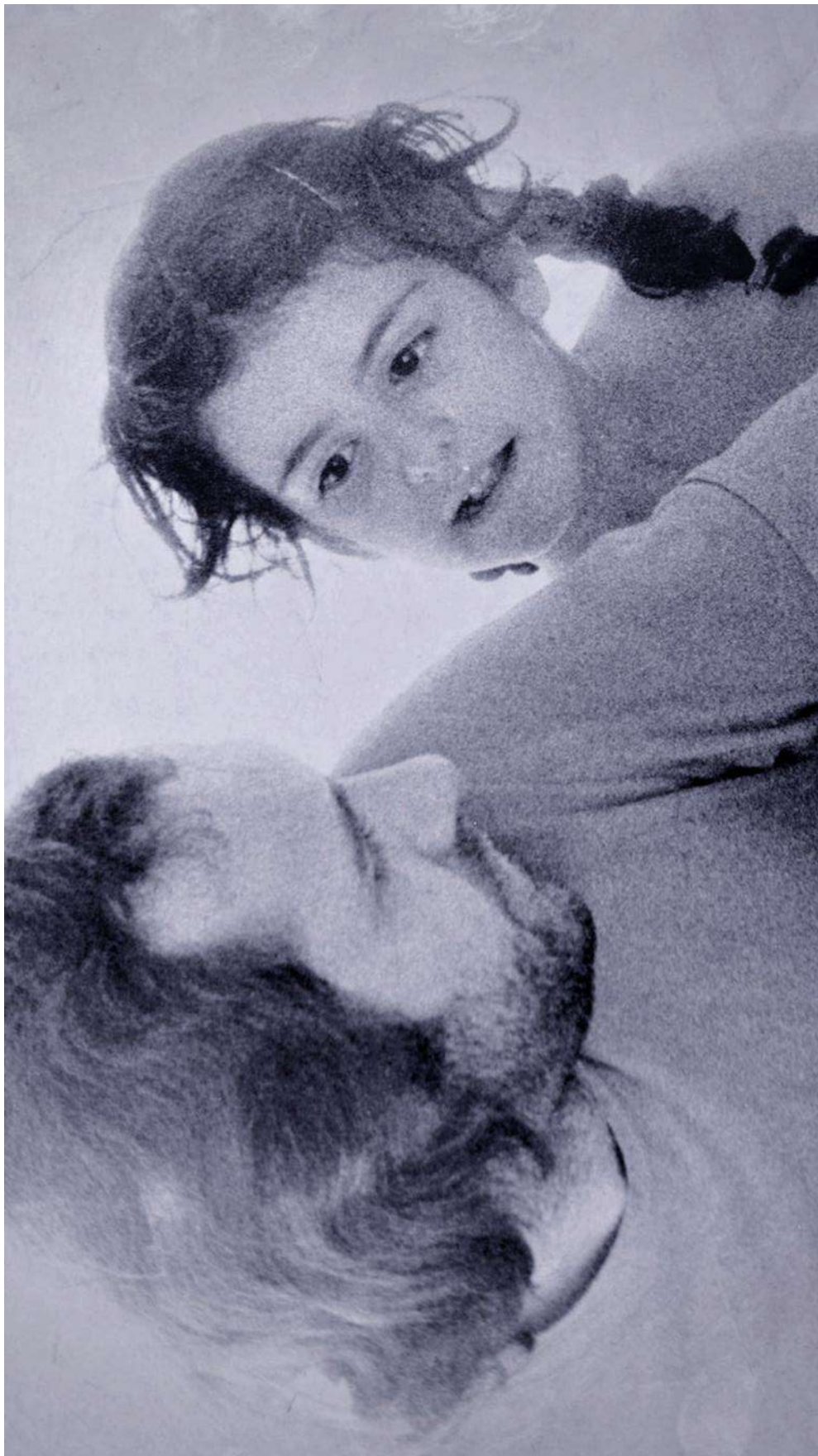
Θέλεις κι εσύ να παίξεις το παιχνίδι αυτό με τους γονείς σου και τ' αδέρφια σου; Διάλεξε ένα σχήμα, σχεδιάσε το, και ζήτησε να προσθέσει δίπλα του ένα σχήμα ή μια γραμμή κάποιος άλλος.

Κάπως έτσι:

**Συνεχίστε με άλλα σχήματα και γραμμές. Σας θυμίζουν κάτι;
Σίγουρα είναι μια πολύ ωραία συνεργατική ζωγραφιά!!!**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Ο Αλέξης Ακριθάκης με την κόρη του Χλόη. Ο άνθρωπος του “Τσίκι Τσίκι”

Πηγή: <https://www.thetoc.gr/magazine/o-pateras-mou-alexis-akrithakis>

Αλέξης Ακριθάκης, «Neuf histoires enfantines» (Εννέα Παιδικές ιστορίες), 1973

Πηγή:

<https://www.culturenow.gr/xeftylliste-tis-istories-toy-alexi-akrihaki-sto-kentro-texnon/>